

БЕКІТІЛДІ

Басқарма Төрағасы - Ректордың

2022 жылғы 13 желтоқсан №339 бұйрығы

«Азаматтық авиация академиясы» АҚ-да сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері және оларды барынша азайту Картасы

(2015 жылғы ҚР «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы»

Заңының 8-бабына сәйкес әзірленді)

1. Жалпы ережелер

1.1. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау «Азаматтық авиация академиясы» АҚ (*бұдан әрі - Академия*) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының маңызды элементі болып табылады және бағдарламалы іске асырылып жатқан сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың Академия қызметінің ерекшелігіне сәйкес келуін қамтамасыз етуге және Академияда сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі жұмыстарды жүргізуге жіберілетін ресурстарды ұтымды пайдалануға мүмкіндік береді.

1.2. Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалаудың мақсаты Академияның нақты процестері мен қызмет түрлерін анықтау болып табылады, оларды іске асыру кезінде Академия қызметкерлерінің жеке басының пайдасы үшін де, Академияның пайдасы үшін де сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау ықтималдығы жоғары.

1.3. Тәуекелдерді басқару жүйесін іске асыруды қамтамасыз ету үшін (*тәуекелдер бейіндерін жасасау, әзірлеу, олармен танысу және т.б. мүмкіндігі*) кесте түрінде (*қоса беріліп отыр*) сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері және оларды барынша азайту Картасы (*бұдан әрі - Карта*) әзірленеді және бекітіледі.

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері және оларды барынша азайту картасы

2.1. Картада ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың туындауына негұрлым бейім болып саналатын сыбайлас жемқорлық тәуекелі жоғары (*сыбайлас жемқорлық-қауіпті өкілеттіктер*) аймақтар ұсынылған.

2.2. Картада сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сипаттайтын типтік жағдайлар, олардың сыртқы белгілері, мониторинг объектілері көрсетілген.

2.3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелі жоғары (*сыбайлас жемқорлық-қауіпті өкілеттіктер*) әрбір аймақ бойынша сыбайлас жемқорлық-қауіпті функцияларды жою немесе барынша азайту жөніндегі шаралар ұсынылған.

Кесте

Академияның сыбайлас жемқорлық тәуекелдері және оларды азайту Картасы

1. АКАДЕМИЯ МЕНЕДЖМЕНТИНЕҢ ТУЫНДАЙТАЫН СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІ				
Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін қалай анықтауга болады? (сыртқы белгілер)	Нені тексеру керек? (мониторинг нысандары)	Қалай азайтуға болады? (сыбайлас жемқорлыққа қары шаралар)	
1.1 ЖОО бюджетін қалыптастыру және бөлудің ашиқ болмауы	<p>1. ЖОО-да бюджеттік комиссияның немесе бюджетті бекітетін ұқсас алқалы органның болмауы (<i>не оның номиналды сипаты</i>);</p> <p>2. Бюджеттік өтінімдерді қалыптастырудың және қараудың нақты және жұмыс істейтін рәсімінің болмауы (<i>не атаулы сипаты</i>);</p>	<p>1. ЖОО-ның бюджеттің бекітетін алқалы органның болуы;</p> <p>2. Құрылымдық бөлімшелердің басшылары мен өкілдерін бюджетті талқылауға және қорытынды шешім қабылдауға тарту дәрежесі (<i>алқалы органның құрамы</i>);</p> <p>3. Бюджетті талқылау мен бекітудің форматы мен рәсімі (<i>көзбе-көз, сырттай, онлайн; кворум; шешім қабылдау рәсімі (жасасырын / ашиқ дауыс беру; отырысқа</i></p>	<p>1. Бюджетті алқалы қарастыру және бекіту;</p> <p>2. Бюджет қарастырылу мен көлденең басқару (<i>бөлінген бюджет шеңберінде бөлімшелерге операциялық дербестік беру</i>);</p> <p>3. Бюджет қарастырылу мен көлденең пайдалану жөніндегі есептіліктің қатаң тетіктерін енгізу;</p> <p>4. Кол жеткізілген нәтижелерді</p>	

	<p>3. Бюджеттің нақты баптарын бекіту бойынша қорытынды шешімдер хаттамаларының болмауы;</p> <p>4. Бюджеттік өтінімдерді қарау қорытындылары туралы бөлімшелерді хабардар етудің белгіленген арналарының болмауы;</p> <p>5. Бюджеттің әртүрлі баптары арасында қаражатты жи қайта бөлу;</p> <p>6. Үстеме шығыстарды ашық емес бөлу</p>	<p>қатысуышылардың барлығы дауыс бере ала ма; "шешуші дауыс" бар ма және т. б.);</p> <p>4. Нақты баптарды алғып тастаудың немесе бекітудің дәлелділік дәрежесі;</p> <p>5. Бюджет комиссиясы (не бюджет жөніндегі өзге алқалық орган) отырыстарының хаттамаларының, сондай-ақ ресімделген қорытынды шешімдердің болуы;</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің бекітілген бюджетпен танысу рәсімін сақтау;</p> <p>7. Бюджет қаражатын жұмысрудың ашықтығы және әрбір бөлімшениң өз бюджетін бақылау мүмкіндігінің болуы;</p> <p>8. Бөлінген бюджетті пайдалану бойынша есептіліктің қолданыстағы тетіктері</p>	<p>міндетті түрде таныстыра және бағалай отырып, бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділігін бақылау</p>
1.2 Активтер мен негізгі құралдарды мақсатсыз пайдалану	<p>1. Аудиториялық қордан шығарылған жалға берілетін алаңдардың үлкен саны;</p> <p>2. Практикалық дағдыларды пысықтау үшін зертханалық қор мен полигондарды коммерциялық қызметті жүзеге асыру үшін бөгде үйымдарға жалға беру</p> <p>3. ЖОО базасында өткізілетін Бөгде үйымдардың іс-шараларының үлкен саны;</p> <p>4. ЖОО-ның тұрғын алаңдарын (қызыметтік пәнерлер, жетекшілік орындар) жалға беру немесе үшінші тұлғаларға өтеусіз пайдалану;</p> <p>5. ЖОО-ның көлік құралдарын үшінші тұлғаларға және бөгде</p>	<p>1. Жоғары оқу орнының өндірістік-шаруашылық шарттары, жалдау және өтеусіз пайдалану шарттарына ерекше назар аудара отырып;</p> <p>2. Білім алушылардың ағымдағы контингентімен салыстырудагы нақты аудиториялық қор (жалға алынған алаңдарды есепке алмағанда);</p> <p>3. Оқу процесіне тартылған аудиторияларды, спорт залдарын/алаңдарды, зертханаларды, практикалық дағдыларды пысықтауға арналған полигондарды анықтау мәніне арналған кесте;</p> <p>4. Оқу процесін қалыпты үйымдастыру үшін қарама-қайшылықтар мен кедергілерді анықтау мақсатында оқу сабактарының кестесімен салыстырудагы жалдау кестесі;</p> <p>5. Академияның балансындағы тұрғын үй-жайлардың саны;</p> <p>6. ЖОО студенттері мен қызыметкерлері үшін тұрғын үй-жайлар тапшылығының және</p>	<p>1. Негізгі құралдарды пайдалану есебінен бюджеттің кіріс бөлігін жоспарлаудың ашық рәсімі;</p> <p>2. Аудиториялық қорды сабак кестесі жасалғаннан және оқу процесі іске қосылғаннан кейін ғана жалға беру (іске қосылмаган аудиториялар есебінен);</p> <p>3. Практикалық дағдыларды пысықтау үшін спорт залдарын/алаңдарды/ құрылымдарды, зертханалар мен полигондарды тек оқу процесінен бос уақытта (оқу сабактары болмаган кезеңде) жалға беру;</p> <p>4. Тұрғын үй қорын бөлудің ашық рәсімі, тұрғын үй-жайларды жалға беру ЖОО сайтында студенттер мен қызыметкерлер үшін бос алаңдардың болуы туралы және олардан тиісті</p>

	ұйымдарға жалға немесе өтеусіз пайдалануға беру.	<p>тұрғын үйге қанагаттандырылмаған қажеттіліктің болуын анықтау мақсатында тұрғын үй беруге келіп түскен өтініштер;</p> <p>7. Ұшінші тұлғаларға пайдалануға берілген тұрғын үй-жайларды анықтау мақсатында ЖОО-ның тұрғын үй корында нақты тұратын қызметкерлердің және білім алушылардың тізімімен салыстырудың тізімі (<i>Академия студенттері мен қызметкерлерінің тұрғын үйге қажеттілігі толық қанагаттандырылған жағдайда рұқсат етіле迪</i>);</p> <p>8. ЖОО-ның балансында тұрған көлік құралдарының тізімдері және осы көлік құралдарын мақсатты пайдалануға сәйкестігі тұрғысынан жалға алу шарттары;</p> <p>9. Академия базасында өткізілетін Бөгде ұйымдардың іс-шараларының санын, сондай-ақ олардың оқу процесіне әсерін анықтау мақсатында ЖОО сайтындағы және Интернет желісіндегі материалдар.</p>	<p>өтініштер болмаган жағдайда акпарат жарияланғаннан кейін ғана;</p> <p>5. Активтер мен негізгі құралдарды пайдалану туралы жыл сайынғы есеп;</p> <p>6. Активтер мен негізгі құралдарды пайдаланудың жыл сайынғы сыртқы және ішкі аудиті.</p>
1.3 Тауарлар мен қызметтерді сатып алудың ашық емес рәсімі	<p>1. Бірдей жеткізушілерді үнемі тарту;</p> <p>2. Жеткізушілерді іріктеудің нақты критерийлерінің болмауы;</p> <p>3. Сатып алуды жоспарлаудың ашық рәсімінің болмауы;</p> <p>4. Жоспардан тыс сатып алуды жүйелі түрде жүргізу;</p> <p>5. Академия оқытушылары мен қызметкерлері орындастын үқсас жұмыстар мен қызметтерді сатып алу;</p> <p>6. Тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді</p>	<p>1. Бюджеттің жоспарлы және нақты шығыс бөлігі;</p> <p>2. Сатып алуды жоспарлау рәсімінің болуы және тиімділігі;</p> <p>3. Есепті кезеңде Бөгде ұйымдардың тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу тізбесі мен құны;</p> <p>4. Әр сатып алу бойынша әртүрлі жеткізушілердің баға ұсыныстары (олардың болмауы да сыйайлас жемқорлық факторы болып табылады, өйткені нарықты зерттеудің алдын ала рәсімінің жоқтығын күэландырады);</p> <p>5. Үқсас тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің орташа нарықтық</p>	<p>1. Бюджет комиссиясының бюджеттің шығыс бөлігін бекітуі шенберінде сатып алуды жоспарлаудың ашық рәсімін енгізу;</p> <p>2. Жоспардан тыс сатып алуга лимит белгілеу;</p> <p>3. Баға ұсыныстарын міндетті түрде сұрату және нақты өнім берушіні тандауға бастамашы бөлімшениң (<i>Академия бюджет комиссиясының не өзге де құзыретті органының алдында</i>) негіздеуі;</p> <p>4. ЖОО-ның бюджет қаражатын жұмсаудың тиімділігі туралы жыл сайынғы есеп;</p>

	<p>орташа нарықтық бағадан жоғары бағамен сатып алу (жеткілікті негіздемесіз);</p> <p>7. Мемлекеттік сатып алу тәсілін дұрыс таңдамау (конкурстық негізде, бір көзден және т. б.)</p>	<p>құны (<i>Интернет желісінде, БАҚ-та ұсыныстарды мониторингтеу және талдау арқылы</i>);</p> <p>6. Өткізілген Мемлекеттік сатып алу жөніндегі құжаттама (<i>мемлекеттік жоғары оқу орындары үшін</i>), әрбір нақты жағдайда Мемлекеттік сатып алу тәсілін таңдаудың дұрыстығы мен негізділігі;</p> <p>7. Сатып алынатын жұмыстар мен қызметтердің Академия бөлімшелерінің немесе жекелеген қызметкерлерінің функционалымен қосарлануы.</p>	<p>5. Академия бюджетінің жұмсалу тиімділігінің жыл сайынғы ішкі аудиті.</p>
<p>1.4 Қызметкерлерді жалдау және жылжыту процедурасының ашық болмауы</p>	<p>1. Академияның бірінші басшысы не Құрылымдық бөлімшениң басшысы қызметкерді жалдау/жоғарылату туралы жеке-дара шешім қабылдауы;</p> <p>2. ЖОО-да нақты позицияларға рұқсат берудің нақты критерийлерінің және кандидаттарға қойылатын біліктілік талаптарының болмауы;</p> <p>3. Кадрларды іріктеудің және өзге де кадрлық шешімдер қабылдаудың ашық рәсімінің болмауы.</p>	<p>1. Есепті кезеңде қызметкерлерді жұмысқа қабылдау, ауыстыру/жана лауазымдарға тағайындау туралы бұйрықтар;</p> <p>2. Осы лауазымдарға қойылатын біліктілік талаптары және кандидаттарды іріктеу критерийлері;</p> <p>3. Кабылданған / тағайындалған тұлғалардың мәлімделген талаптар мен өлшемдерге сәйкестігі;</p> <p>4. Қызметкерлердің бос жұмыс орындары туралы хабардар болу дәрежесі (<i>ЖОО сайтын, өзге де хабарлау жүйелерін зерделеу</i>);</p> <p>5. Нақты кандидатты жалдау/тағайындау туралы шешім қабылдау рәсімі (алқалық талқылау хаттамаларының; бұйрықтардың; кандидаттардың досьесінің және т. б. болуы)</p>	<p>1. Бос лауазымдарға орналасу үшін кадрларды іріктеу туралы шешімдерді алқалы түрде қабылдау;</p> <p>2. Бос лауазымдарға кадрларды іріктеудің ашық рәсімі, оған барлық тілек білдірген кандидаттардың еркін қатысуы;</p> <p>3. Кез келген бос лауазымдарға кадрларды конкурстық іріктеу (<i>кіші техникалық персоналды қоспағанда</i>).</p>

2. АКАДЕМИЯНЫҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІГІНЕН ТҮҮНДАЙТАНЫН СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІ

<p>2.1 Талапкерлерді қабылдаудың белгіленген</p>	<p>1. Талапкерлерді ҰБТ, ТКТ сертификатынсыз (бакалавриат үшін); шет тілін білуге арналған тестілеуден</p>	<p>1. Талапкерлердің жеке істері есептік кезеңде қажетті сертификаттардың болуы, олардың құжаттарды тапсыру күніне және оқуға түсү үшін ең тәменгі шекті баллға сәйкестігі</p>	<p>1. Қабылдау комиссиясының жұмысы аяқталғаннан кейін талапкерлер құжаттарының ішкі аудиті;</p>
---	--	--	--

тәртібін бұзу	<p>өткені туралы сертификатсыз, мамандығы бойынша тестілеуден өткені туралы сертификатсыз (магистратура, докторантурасы үшін) қабылдау;</p> <p>2. ҰТО тестілеу (ҰБТ, ТКТ, магистратураға/ докторантурасы үшін) барысында ету балын жинай алмаған талапкерлерді қабылдау;</p> <p>3. Талапкерлерді қабылдаудың белгіленген мерзімдерін бұзу.</p>	<p>тұрғысынан;</p> <p>2. Талапкерлерді ЖОО-ға қабылдау туралы өтініш беру күнінің талапкерлерді қабылдаудың белгіленген кезеңіне сәйкестігі мәніне;</p> <p>3. ЖОО-ға қабылдау туралы бұйрықтар (білім алушылар құрамына қабылдаудың белгіленген мерзімдері мен ресімдерін сактау).</p>	<p>2. Білім беру саласындағы уәкілетті орган алдында Есептіліктің ашық ресімі;</p> <p>3. Талапкерлерді қабылдау процесін цифрландыру және студенттер/магистранттар/ докторанттар қатарына қабылданған тұлғалар мен ҰТО тестілеу барысында шекті балл жинаған тұлғалардың деректер базасын интеграциялау.</p>
2.2 Бос гранттарды белгіленген ресімін сақтамау	<p>1. ЖОО сайтында Бос гранттар туралы хабарландырудың болмауы;</p> <p>2. Бос гранттар алу мүмкіндігі туралы студенттердің жеткілікіз хабардар болуы (әлеуметтік желілер, мессенджерлер, Ақпараттық жүйелер және білім алушылармен байланыстың өзге де арналары пайдаланылмайды);</p> <p>3. Бос грантты беруге өтініштерді беру және қараша ресімінің болмауы;</p> <p>4. Бос гранттарды білу туралы шешімді жеке-дара немесе ресми түрде алқалы түрде қабылдау</p>	<p>1. ЖОО сайты және білім алушылармен басқа да байланыс арналары (СОО.желілер, мессенджерлер, Ақпараттық жүйелер және т.б.) тиісті хабарламалардың болуы және уақытылы болуы тұрғысынан;</p> <p>2. Толық пакетті жинау үшін қажетті құжаттарды ұсынудың ақылға қонымын мөрзімі;</p> <p>3. Жоғары оқу орындарының алқалы органдары шешімдерінің хаттамалары және тілек білдірген кандидаттардың құжаттары;</p> <p>4. Бос гранттардың болуы және конкурсқа қатысу мүмкіндігі туралы студенттердің хабардар болу дәрежесі туралы сауалнама нәтижелері.</p>	<p>1. Уәкілетті органның құжаттар келіп түскен кезде білім алушыларды алдын ала хабардар ету туралы шарттардың сақталуын тексеруі</p>
2.3	<p>1. Үміткерлерді іріктеудің нақты критерийлерінің болмауы;</p>	<p>1. ЖОО сайты және білім алушылармен басқа да байланыс арналары (СОО.желілер, мессенджерлер, Ақпараттық жүйелер және</p>	<p>1. ПОҚ / қызметкерлер мен білім алушыларды орналастыруға лимит белгілеу;</p>

Жатақханадағы орындарды бөлудің ашық емес рәсімі	2. Өтініштердің келіп түсу кезектілігін есепке алуудың болмауы; 3. Жатақханадан орын беру туралы шешім қабылдаудың алқалық тәртібін сактамау; 4. Жатақханадағы бос (босаған) орындарды бөлудің ашық емес рәсімі.	т.б.) жатақханада орындарды бөлу туралы хабарландырудың болуы және уақтылы орналастырылуы тұрғысынан; 2. Накты студенттерге жатақханадан орын беру туралы шешімді бекітетін құжаттар (бұйрықтар, тиісті алқалы орган отырысының хаттамалары); 3. Жатақханада тұратын білім алушылар мен қызметкерлердің тізімі орын беру туралы бұйрықтармен және хаттамалармен салыстырылады (белгіленген рәсімді айналып өткен адамдар бар ма).	2. Жатақханадан орын беру үшін басым санаттарды айқындау және тиісті тізбені жариялау; 3. Жатақханадағы орыннан айыру негіздерін айқындау және жариялау; 4. Жатақханага орналастыру/жатақханадан шығару туралы алқалы шешім қабылдау; 5. Білім алушылар мен қызметкерлерден өтініштерді қабылдау және өндөу процесін цифрландыру.
2.4 Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау барысындағы бұзушылықтар	1. Сабакқа қатысадын болмауы не тиісінше бақыланбауы; 2. Бағаларды қоюдың, өзгертудің және қайта қараудың нақты регламентtelген рәсімінің болмауы; 3. Ауызша түрдегі бақылау шараларының басым болуы; 4. Білім алушыларды оқыту және бағалау сапасын бақылау тетіктерінің болмауы; 5. ЖОО-да институционалдық талдаудың болмауы.	1. Рұқсаттамалар мен ағымдағы бағаларды уақытылы қою мәніне оқытушының электрондық журналы; 2. Белгіленген рәсім шенберінен тыс рұқсаттамаларды енгізу/өзгерту, алғы тастау/қосу фактілерін анықтау мақсатында ЖОО пайдаланатын ақпараттық жүйенің логтарын іріктеп талдау; 3. Бақылау шараларының ең көп таралған түрлері; 4. Оқыту сапасын тексерудің және бағалаудың белгіленген рәсімдері; 5. Есепті кезеңнің қорытындылары, сондай-ақ нақты пәндерді оқыту қорытындылары бойынша талдау; 6. Әр түрлі пәндер бойынша нақты студенттің үлгерімін іріктеп талдау, елеулі ауытқуларды анықтау	1. Оқытушыларды қатаң конкурстық іріктеу; 2. Электрондық журналға рұқсаттамаларды дереу (сол күні) қоя отырып, қатысады қатаң бақылау; 3. Рұқсаттамалар туралы деректерді студенттердің ЖОО-да нақты болуы туралы деректермен жүйелі салыстыру ("кіру-шығу" есебі); 4. Жазбаша бақылау формаларының басым болуы; 5. Басқа пән мұғалімдерінің студенттік жұмысты жүйелі түрде соқыр тексеруі; 6. Әр түрлі оқытушылардың нақты пәндер бойынша ағымдағы үлгерімін талдау, ауытқу себептерін анықтау және зерттеу; 7. Баға қою және электрондық журналға өзгерістер енгізудің қатаң регламентtelген рәсімі; 8. Академиялық сыйайлас

			жемқорлық жағдайларын студенттердің уәждемесін арттыру; 9.Студенттердің семестр аралық саулнамасы	және адалдық анықтауға объективті
2.5 Үлгерімді аралық бақылау барысындағы бұзушылықтар (емтихан сессиясы)	<p>1. Емтихан материалдарын әзірлеу мен сақтаудың белгіленген рәсімінің болмауы;</p> <p>2. Емтихан материалдарына рұқсаты бар адамдардың ақталмаған кең тобы;</p> <p>3. Емтихан өткізуіндің нақты регламентtelген рәсімінің болмауы;</p> <p>4. Жұмысты соқыр тексерудің және шифрлаудың болмауы;</p> <p>5. Ауызша емтихандарды жеке-дара қабылдау;</p> <p>6. Емтихан нәтижелерін талдаудың болмауы (bell Curve-ден ауытқулар);</p> <p>7. Жұмыстарды тексеру және емтихан бағаларын қою жөніндегі өкілеттіктерді қайталау;</p> <p>8. Емтихандардың ауызша формаларының жазбаша формалардан басым болуы;</p> <p>9. Емтихан нәтижелерін апелляциялаудың нақты рәсімінің болмауы.</p> <p>10. Пәндер бойынша білімді бақылаудың тест формасының болуы және</p>	<p>1. Емтихан материалдарын әзірлеу және емтихандар өткізу рәсімдерін регламенттейтін ішкі құжаттар;</p> <p>2. Емтихан материалдарын сақтау тәртібі;</p> <p>3. Ауызша және жазбаша емтихандардың арақатынасы;</p> <p>4. Емтихан ведомостары, Bell Curve-ден айқын ауытқулар;</p> <p>5. Жазбаша емтихан жұмыстарын іріктеп зерделеу (шифрлардың болуы не ашық тексеру);</p> <p>6. Апелляция хаттамаларын іріктеп тексеру;</p> <p>7. Студенттер саулнамасының нәтижелерін зерттеу.</p> <p>8. Тестілерді әзірлеу құралдарын ақпараттық қорғаудың арнайы рәсімдерінің болуы, оларды жасау, сақтау, беру шарттарының күпиялышы мен дербестігі.</p> <p>9. Тестілеу жүйесін басқарудың әкімшілік құқықтарының тізбесі, қорытынды ведомостарды қалыптастыру тетігі, транскриптке бағалар трансфері, бағдарламалық қамтамасыз етудің дербестігі мен қорғалуы.</p>	<p>1. Емтихан материалдарына қол жеткізе алатын адамдар тобын шектеу;</p> <p>2. Емтихан тапсырмаларын әзірлеу мерзімдерін қыскарту;</p> <p>3. Open-book форматындағы жазбаша емтихандар мен емтихандардың басым болуы;</p> <p>4. Пән бойынша қорытынды бақылау нысаны ретінде тестілеуден бастарту*;</p> <p>5. Ауызша емтихандарды комиссиялық қабылдау;</p> <p>6. Емтихан нәтижелерін жүйелік талдау, ауытқуларды зерттеу;</p> <p>7. Пән бойынша қорытынды баға қою өкілеттіктерінің қайталануын болдырмау;</p> <p>8. Жазбаша жұмыстарды соқыр тексеру және шифрлау;</p> <p>9. Басқа пән мұғалімдерінің емтихан жұмыстарын жүйелі түрде кросс-соқыр тексеруі;</p> <p>10. Апелляцияның ашық рәсімі;</p> <p>11. Академиялық сыйбайлас жемқорлық және адалдық жағдайларын студенттердің анықтауға объективті уәждемесін арттыру;</p>	

	басым болуы.		12.Студенттердің семестрлік сауалнамасы. *Егер білім беру үйымы тест нысанын қолдануға мәжбур болса, онда ол мынадай шарттарды қамтамасыз етуи тиіс: - тестілерді әзірлеу орнын оқшаулау (тек сыртқы қол жеткізуіз Жергілікті сервер, барлық порттар мен тасымалдағыштарды жою, әзірлеу процесінің тұрақты бейнеказабасы, кезекші персонал, үй-жайга кіруді тіркеу, ақпарат тасымалдағыштарды пайдалануға тыйым салу-тексеруден кейін тек баспа нұсқалары); - әзірленген тестілердің екі кезеңдік "соқыр" сараптамасын енгізу, жеңіл немесе шаблондық сұрақтарды анық анықтау; - тест базасының тұрақты жаңараптылуын; - тест тапсыру рәсімінің визуалды және техникалық мониторингін қамтамасыз ету (жүйеге кіру логтарын, сұрақтарға жауап логтарын қадағалау, жауаптар уақытының хронометражсы, компьютердегі мінез - құлыш); - тест құрастыру әдіснамасын нақтылау және әртаратандыру (ситуациялық, тексеру, Бақылау), тармақтауды, бейімділікті пайдалану және т. б.
2.6 Қорытынды	1. Жұмыс берушілерді тартудың болмауы;	1. Білім алушыларды қорытынды аттестаттау рәсімін регламенттейтін ішкі құжаттар;	1. Жұмыс берушілерді аттестаттау комиссияларының құрамына

<p>аттестаттаудың ашық емес рәсімі (мемлекеттік емтихан)</p>	<p>2. Соқыр тексерумен жазбаша емтихандардың болмауы; 3. ЖОО базасында тестілеу; 4. Аттестаттау комиссиясының мүшелеріне преференциялар беру (түскі астар, сыйлықтар және т. б.); 5. Емтихан барысын және аттестаттау комиссиясының жұмысын аудио -, бейнетіркеудің болмауы; 6. Апелляцияның ашық рәсімінің болмауы; 7. Студенттердің ағымдағы үлгерімі мен қорытынды аттестаттау нәтижесіндегі елеулі айырмашылықтар</p>	<p>2. Бөгде мүшелер мен жұмыс берушілерді анықтау мәніне аттестаттау комиссиясының құрамы; 3. Аттестаттау комиссиясы жұмысының хаттамалары; 4. Аудио-, бейне-жазу материалдары; 5. Соқыр тексеруді және шифрлауды анықтау мәніне емтихан жұмыстары; 6. Қорытынды аттестаттау нәтижелері және нақты студенттердің ағымдағы үлгерімі күрт сәйкесіздіктерді және олардың негізделілігін анықтау түрғысынан; 7. Білім алушыларды қорытынды аттестаттауды ұйымдастыру мәніне саулнама жүргізу нәтижелері (алымдар, сыйлықтар алу және т. б.); 8. Белгіленген рәсімнің сақталуын айқындау мақсатында аттестаттау комиссиясының бөгде мүшелерінен сұрау; 9. Апелляция хаттамалары.</p>	<p>барынша кеңінен тарту; 2. Жұмыс берушілерге өткізу үшін жекелеген емтихандарды беру; 3. Қорытынды емтихан форматын нақты дағдыларды тексеруге қайта бағдарлау; 4. Аттестаттау комиссияларының жұмыс барысын бейне - және аудиотіркеу; 5. Жазбаша жұмыстарды соқыр тексеру және шифрлау; 6. Аттестаттау комиссиясы мүшелерінің жұмыстарды бөлек тексеруі; 7. Емтихан материалдарына барынша шектеулі қолжетімділік; 8. Білім алушылардың ағымдағы үлгерімімен салыстырғанда қорытынды аттестаттау нәтижелерінің жүйелік талдауы; 9. Білім алушыларға қорытынды аттестаттаудың объективтілігі түрғысынан саулнама жүргізу; 10. Аттестаттау комиссияларының бөгде мүшелеріне, жұмыс берушілер өкілдеріне саулнама жүргізу.</p>
<p>2.7 Академиялық жұмыстардың жалдамалы орындаушылары</p>	<p>1. Барлық жазбаша жұмыстарды плагиатқа жаппай тексерудің болмауы; 2. Жазбаша академиялық жұмыстарды ауызша қорғау рәсімінің болмауы; 3. Аудиториядан тыс жерде дайындалған жазбаша</p>	<p>1. Плагиатқа арналған академиялық жұмыстарды тексеру туралы есептер (олардың болмауы сыйбайлас жемқорлық факторы болыш табылады); 2. Плагиатқа бір уақытта тексерумен студенттердің жеке жұмыстары (соқыр үлгі); 3. Жалдамалы орындаушылар мен делдалдарды анықтау үшін Академияның</p>	<p>1. Барлық жазбаша жұмыстарды плагиатқа жаппай тексерудің болмауы; 2. Жазбаша академиялық жұмыстарды ауызша қорғау рәсімінің болмауы; 3. Аудиториядан тыс жерде дайындалған жазбаша жұмыстар мен</p>

	жұмыстар мен жұмыстар сапасындағы айтарлықтай сәйкесіздік.	әлеуметтік желілердегі аккаунттары; 4. Осы мәселе бойынша студенттердің сауалнамасының нәтижелері.	жұмыстар сапасындағы айтарлықтай сәйкесіздік.
2.8 Академиялық құжаттарды бұрмалау (анықтама, транскрипт)	<p>1. Академиялық құжаттарды беруге жауапты қызмет алушылар мен орындаушылардың тікелей байланысы;</p> <p>2. Ақпараттық жүйеде транскриптерді редакциялауға мүмкіндігі бар адамдардың тым кең тізбесі (<i>1-2 адам жеткілікті</i>);</p> <p>3. Пәндер бойынша транскрипт пен қорытынды бағаларды есепке алудың бастапқы нысандарын (<i>емтихан ведомостерін</i>) жүйелі салыстырудың болмауы.</p>	<p>1. Академиялық құжаттарды беруге жауапты қызмет алушылар мен орындаушылардың тікелей байланысы;</p> <p>2. Ақпараттық жүйеде транскриптерді редакциялауға мүмкіндігі бар адамдардың тым кең тізбесі (<i>1-2 адам жеткілікті</i>);</p> <p>3. Пәндер бойынша транскрипт пен қорытынды бағаларды есепке алудың бастапқы нысандарын (<i>емтихан ведомостерін</i>) жүйелі салыстырудың болмауы.</p>	<p>1. Қызметтерді тұтынушылардың тікелей орындаушылармен тікелей байланысын азайту (<i>және одан да жақсы</i>);</p> <p>2. Емтихан ведомостарын студенттердің транскриптерімен жүйелі салыстыру;</p> <p>3. Транскриптерді қалыптастыруды автоматтандыру;</p> <p>4. Ақпараттық жүйеде транскриптке өзгерістер енгізу логтарын жүйелі салыстыру;</p> <p>5. Бір қол жеткізу сессиясында енгізілген бағалау түзетулерінің санын бақылау үшін қосымша бағдарламалық жасақтаманы әзірлеу және пайдалану.</p>

<p>2.9 Фылыми зерттеулерге гранттарды игерудің ашық болмауы</p>	<p>1. Фылыми зерттеудің жоспарланған нәтижелерінің болмауы;</p> <p>2. Орындалған зерттеулерді плағиатқа тексерудің болмауы;</p> <p>3. Барлық мәлімделген сарапшыларды тарту;</p> <p>4. Зерттеу тобы мүшелерінің міндеттерін нақты бөлудің болмауы;</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жыртқыш журналдарға жариялау;</p> <p>6. ЖОО-да және одан тыс жерлерде жобаны жариялаудың болмауы.</p>	<p>1. Гранттық өтінім, зерттеу жоспары және жоспарланған нәтижелер;</p> <p>2. Жобаны іске асыру кестесі;</p> <p>3. Накты орындалған жұмыстар және қол жеткізілген нәтижелер;</p> <p>4. Орындалған зерттеулерді плағиатқа тексеру туралы есептер;</p> <p>5. Жыртқыш журналдар тізбесімен салыстыруда зерттеудің негізгі нәтижелері жарияланған басылымдар тізбесі;</p> <p>6. Фылыми зерттеулер жарияланған басылымдардың фылыми ауқаттылығын іріктеп талдау;</p> <p>7. БАҚ және Интернет желісіндегі зерттеу туралы материалдар;</p> <p>8. Қол жеткізілген нәтижелердің құндылығын бөлінген қаржыландыру сомасымен салыстыру;</p> <p>9. Зерттеуді іске асыруға арналған нақты шығыстар (<i>сарапшыларға, нақты кімге, зерттеу тобының барлық мүшелеріне және т.б. жалалық</i>)</p>	<p>Тапсырыс берушінің зерттеу нәтижелеріне жүйелі мониторинг жүргізуі;</p> <p>2. Жыртқыш басылымдардағы жарияланымдарды қабылдаудан бастарту;</p> <p>3. Плағиатқа оның болмауы / болуы туралы тұжырымның негіздемесі бар міндетті есептер (<i>ресми көрсеткіштен бас тарту - бірегейлік пайзы</i>);</p> <p>4. Жүргізіліп отырған зерттеуді БАҚ-та және Интернет желісінде жариялау міндетінің орындалуын бақылау;</p> <p>5. Зерттеу тобының барлық мәлімделген мүшелерінің жоба бойынша жұмысқа жүйелі тартылуын бақылау</p>
<p>2.10 Академиялық адалдық үшін жауапкершіліктің болмауы</p>	<p>1. Академиялық адалдық үшін қызметкерлер мен білім алушылардың жауапкершілігін реттейтін ЖОО-ның ішкі құжатының болмауы;</p> <p>2. Академиялық адалдықты бақылау тетіктерінің болмауы;</p> <p>3. Академиялық адалдық үшін жауапкершілікке тарту тетіктерінің болмауы;</p> <p>4. Академиялық адалдыққа</p>	<p>1. Академиялық адалдық үшін жауапкершілікті реттейтін ішкі құжаттар;</p> <p>2. Академиялық адалдықты бұзы фактілерін қарауға уәкілетті органның болуы/болмауы (<i>тәртіппік комитет, Әден жөніндегі комитет және т. б.</i>);</p> <p>3. Мұндай органның жұмыс регламенті және өкілеттіктері;</p> <p>4. Академиялық адалдық үшін жауапкершілікке тартудың нақты жағдайлары;</p> <p>5. Академиялық адалдық үшін көзделген қолайсыз салдарлар (<i>жарияланған және</i></p>	<p>1.Академиялық адалдық фактілерін қарауға уәкілетті ЖОО әкімшілігіне тәуелсіз дербес органды енгізу;</p> <p>2. Академиялық адалдыққа жол берген адамдардың жекелеген академиялық иғіліктерге (<i>академиялық үтқырлық, шәкіртақылар, гранттар, гранттық зерттеулер, сыйлықақылар, Санаттар және қосымша ақылар және т. б.</i>) қол жеткізуіне шектеулер енгізу;</p>

	жол берген адамдар үшін нақты орын алған). қолайсыз салдардың болмауы.	3. Академиялық адалдық үшін жауапкершілікке тартудың ашық рәсімі
--	---	--

Әзірледі:

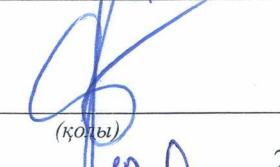
Комплаенс- офицер

 «13» 12 2022ж.
 (қолы)

Б. Тельтаев

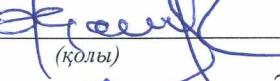
Келісілді:

Басқарма Төрағасы-Ректор

 «13» 12 2022ж.
 (қолы)

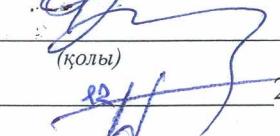
Б. Сейдахметов

Бірінші Проректор

 «13» 12 2022ж.
 (қолы)

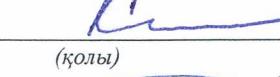
К. Жакупов

Авиациялық қызмет жөніндегі
Проректор

 «13» 12 2022ж.
 (қолы)

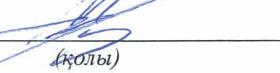
А. Саретбаев

Ғылыми қызмет және
цифрландыру жөніндегі
Проректор

 «13» 12 2022ж.
 (қолы)

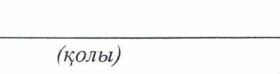
К. Кошеков

Инфрақұрылымды дамыту
жөніндегі Проректор

 «13» 12 2022ж.
 (қолы)

А. Елеусинов

Ректор аппаратының басшысы

 «_____» 2022г.
 (қолы)

Б. Журтыйбаева